

Miłogoszcz czy Mielno są obecnie najlepszą szkołą rolnictwa socjalistycznego dla okolicznych rolników indywidualnych. Władze powiatowe nadal zastanawiają się nad ulepszeniem modelu organizacyjnego PGR-ów, chcąc wypracować najlepsze sposoby szybkiego rozwoju państwowego sektora gospodarki rolnej.

Zakończenie Sesji stanowiła wnikliwa dyskusja, która wniosła dużo uzupełnień do zareferowanych tematów.

Wacława Głębocka

SESJA NAUKOWA INSTYTUTU ŚLĄSKIEGO I RADY NAUKOWO-EKONOMICZNEJ PRZY WKPG W OPOLU

Instytut Śląski w Opolu, wspólnie z Radą Naukowo-Ekonomiczną przy WKPG, zorganizował w dn. 19 II 1965 r. w Opolu sesję naukową na temat: *Kierunki prac naukowo-badawczych w zakresie nauk społeczno-ekonomicznych w woj. opolskim*. Celem jej było podsumowanie sześcioletniego dorobku badawczego Instytutu Śląskiego i ośmioletnich dokonań naukowych Rady Naukowo-Ekonomicznej przy WKPG w Opolu.

Otwarcie sesji, w której obok pracowników Instytutu Śląskiego, WKPG, rad narodowych Opolszczyzny wzięli udział przedstawiciele ośrodków naukowych Warszawy, Krakowa, Katowic, Łodzi, Wrocławia, Poznania, dokonał doc. dr M. Horn.

Pierwszy referat pt. *Potrzeby praktyki gospodarczej a dotychczasowe kierunki prac badawczych w zakresie nauk ekonomicznych i społecznych* wygłosiła dr Z. Czyżowska (dyrektor WKPG w Opolu). Dzięki powołaniu w 1955 r. Rady Naukowo-Ekonomicznej przy WKPG oraz utworzeniu w 1957 r. Instytutu Śląskiego powstały warunki podjęcia na szeroką skalę zakrojonych prac badawczych regionu opolskiego. Mimo nielicznej miejscowej kadry naukowej, dorobek obu instytucji jest znaczny, a długoletnie badania pozwoliły ukazać wiele złożonych problemów ekonomicznych i społecznych, dały bogaty materiał do opracowań o charakterze syntetycznym. Najlichniesze są prace z zakresu demografii, geografii ekonomicznej i historii, słabiej natomiast reprezentowana jest socjologia, ekonomika przemysłu i rolnictwa. W zakończeniu referentka stwierdziła, że Instytut Śląski winien pełnić funkcję koordynatora i inspiratora badań, Rada Naukowo-Ekonomiczna zaś powinna jeszcze bardziej służyć pilnym potrzebom praktyki.

Kolejni referenci przedstawili dotychczasowy dorobek różnych gałęzi nauk społeczno-ekonomicznych oraz omówili kierunki dalszych badań.

Zagadnienia demograficzno-osadnicze były treścią wystąpienia prof. dr M. Dobrowolskiej (WSP — Kraków). Dotychczasowy bogaty dorobek w tej dziedzinie obejmuje obok prac analitycznych także monografie miast, prace o sieci osadniczej województwa, jej rozwoju hierarchii funkcjonalnej czy terytorialnego podziału pracy. Jako główne zadania na przyszłość widzi referentka: koordynację badań, przejście od studiów odcinkowych do studiów integralnych wg problemów i regionów oraz opracowanie syntetycznych monografii mikroregionów w ujęciu kompleksowym. Propagowane główne kierunki badań, to studia nad strukturą przestrzenną regionu, problemami terytorialnego podziału pracy, strukturą przestrzenną osadnictwa, powiązaniem przestrzennymi i wzajemnymi korelacjami stosunku praca—produkcja—usługi.

Doc. dr Jeżowski (Wrocław) zreferował dorobek z zakresu badań nad problematyką przemysłu. Wykonane prace mają charakter przede wszystkim poznawczy, podają fakty i prawidłowości rozwoju, częściowo o charakterze historycznym. Referent zaproponował trzy kierunki przyszłych badań: 1) badania nad rekonstrukcją

organizacyjno-techniczną przemysłu regionu, 2) badania nad strukturą przestrzenną przemysłu, 3) badania nad przestrzennym zróżnicowaniem siły roboczej w przemyśle regionu.

Badania w dziedzinie rolnictwa były tematem wypowiedzi prof. dr J. Dzieżyca i doc. dr J. Góralczyka.

Prof. dr Dzieżyc stwierdził, że tematyka rolnicza w pracach Instytutu Śląskiego była słabo reprezentowana. Uważa, że w celu systematycznych badań rolniczych należałoby przy Instytucie Śląskim powołać sekcję rolniczą. W zakończeniu zaproponował szereg tematów, które należałoby opracować w l. 1965—1970 tak z zakresu produkcji roślinnej i zwierzęcej, mechanizacji, melioracji, jak i zagadnień organizacyjnych.

Doc. dr Góralczyk podał założenia działalności naukowo-badawczej Instytutu Śląskiego w dziedzinie rolnictwa. Powołana do życia Pracownia Ekonomiki Rolnej, która powinna przekształcić się w zakład rolnictwa, będzie łatwiej wiązać naukę z praktyką. W zakończeniu referent podał szereg zagadnień, które należałoby włączyć do planu badań.

Po wygłoszonych referatach wywiązała się ożywiona dyskusja w czasie której poruszono szereg interesujących zagadnień. Między innymi Dangel (Instytut Budownictwa Mieszkaniowego w Warszawie) postulował konieczność syntetycznego opracowania zebranego materiału i powołanie zespołu roboczego do opracowania planu badań. Jednocześnie wyraził wątpliwości co do możliwości wyzyskania prac magisterskich i doktorskich dla praktycznych potrzeb. W tej kwestii odmienną opinię wyraził prof. dr Hermanowski (WSE — Katowice), który postulował ich większe praktyczne wykorzystanie. Uważał również dotychczasowe kierunki badań w dziedzinie rolnictwa i przemysłu za jak najbardziej prawidłowe.

Problem odpowiedniego wykorzystania miejscowej kadry naukowej oraz regionalnych instytutów opolskich do badań naukowych poruszyła Wilska (Komisja Planowania Gospodarczego przy Radzie Ministrów w Warszawie).

Doc. dr Golachowski (Uniwersytet Wrocławski) stwierdził, że magnesem, który przyciągał naukowców z innych ośrodków była specyfika tematyki, nie poddająca się ogólnopolskim schematom oraz nader życzliwy stosunek władz miejscowych. Nadszedł wreszcie czas pomyśleć o naukowym podsumowaniu dotychczasowego dorobku i przeniesieniu ciężaru badań na barki coraz liczniejszej miejscowej kadry naukowej.

Szereg krytycznych uwag pod adresem prac rolniczych, ich małej przydatności dla potrzeb praktyki wysunął inż. Dziedzic (WRN — Opole).

W dyskusji zabrał również głos sekretarz KW PZPR w Opolu, Kosicki, który stwierdził, że konferencja przyczyni się do większego zbliżenia nauki i praktyki gospodarczej.

Ponadto w dyskusji brali udział: prof. dr Czerwiński (WSE — Kraków), dr inż. Machnik (Politechnika Gliwicka), mgr Jasiński (Prac. Planów Reg. Opole), dr Kortus (Uniwersytet Jagielloński), dr Jagas (Opole), dr Musioł (Opole), dr Rauziński (Opole), mgr Tarasiuk (WKPG Opole).

Podsumowania sesji i dyskusji dokonał prof. dr Straszewicz (Uniwersytet Łódzki) stwierdzając m. in., że wielki dorobek naukowy obu instytucji stanowi pierwszorzędny materiał poznawczy i że w dalszej pracy Instytut Śląski powinien kontynuować badania teoretyczno-naukowe, Rada Naukowo-Ekonomiczna zaś jeszcze bardziej służyć potrzebom praktyki gospodarczej.

Marek Magdziarek